

Eventyr i ledelse

Paul Moxnes

psykologspesialist, professor i organisasjonspsykologi, gjesteforsker Psykologisk institutt, UiO

Eventyret inneholder moral for den enkelte – men også for samfunnet. Et eventyr kan være lærer og guide.

Om forholdene ligger til rette for det, kan bruk av eventyr og metaforer fra eventyrenes fantasiverden være fruktbare i forbindelse med situasjonsanalyser, skriver tidligere adm. sykehusdirektør Morten Skjørshammer i TNP nr. 10 – i et tilsvarende på min artikkel i TNP nr. 9 *Ledelse er også å fantasere*.

Men han savner nærmere anvisninger fra meg om hvordan dette «kan følges opp mhp praktisk ledelse».

I 25+ år har ledere bedt meg om oppskrifter eller «verktøy». Stort sett har jeg stivnakket stått imot. Min pedagogikk har vært: Ikke gi råd, aldri fortelle ledere hva de konkret skal gjøre. Det er det opp til dem selv å finne ut av. Så prøver jeg å sette opp rammebetingelser som stimulerer til det. I undervisningen har mitt «verktøy» vært eventyret – et potensielt kraftig innslag for å kommunisere moral og menneskelige verdier (Moxnes, 2006). Verdier er utmerkede fyrlykter for ledere. Jeg er ganske sikker på at Skjørshammer, med sin livslange tilknytning til en verdibasert høyskole og arbeidsplass, er enig med meg i det.

Eventyret inneholder moral for den enkelte – men også for samfunnet. Et eventyr kan være lærer og guide. Et eventyr og dets aforismer er godt egnet for den som søker etter sosiale lov-messigheter og livsprinsipper. Et eventyr kan også være utgangspunktet for løsningen av et jobbproblem. Eventyret om Ebenezer Scrooge hjalp meg en gang til å strukturere et helt undervisningsopplegg. Både adm.dir. ved Ullevål universitetssykehus og leder ved Institutt for helseledelse og helseøkonomi ville bruke eventyr som virkemiddel i det multikulturelle integrasjonsarbeidet deres institusjoner sto overfor (Moxnes, 2019, s. 183–186).

Eventyret er ingen snarvei til suksess. Pedagogiske mirakelløsninger og utdanningsmessige snarveier finnes ikke i virkelighetens verden, selv om både enkeltpersoner og organisasjoner får tilbud av slik karakter, ikke minst av psykologer på LinkedIn, dessverre. Læring skapes gjennom hardt og vedvarende arbeid. Lederes bruk av eventyr er ikke noe unntak i så måte.

Vet du ikke hvilket eventyr du skal lese? Ok, da skal jeg gi et råd: Google Hva kan jeg lære av eventyr? Du vil garantert bli klokere.

Referanser

Moxnes, P. (2019). Samspill og Ledelse. Erfaringer med lederutvikling. Fagbokforlaget. <https://www.fagbokforlaget.no/Samspill-og-ledelse/19788245016680>

Moxnes, P. (2006). Learning group psychology, leadership and anxiety coping by use of fairy tales as an educational guide. *Nordic Psychology*, 58(1), 5–21. <https://www.dropbox.com/s/4qekllbyf2scyz/2006%20Learning%20group%20psyc...?dl=0>